

- виховання розуміння сучасних екологічних проблем держави й світу, усвідомлення їх важливості, актуальності і універсальності, (зв'язку локальних з регіональними і глобальними);
- відродження кращих традицій українського народу у взаємовідносинах з довкіллям, виховання любові до рідної природи;
- формування усвідомлення безперспективності технократичної ідеї розвитку й необхідності заміни її на екологічну, яка базується на розумінні єдності всього живого й неживого в складно-організованій глобальній системі гармонійного співіснування й розвитку;
- формування розуміння необхідності узгодження стратегії природи і стратегії людини на основі ідеї універсальності природних зв'язків та самообмеженості, подолання споживацького ставлення до природи;
- розвиток особистої відповідальності за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях, вміння прогнозувати особисту діяльність і діяльність інших людей та колективів;
- розвиток умінь приймати відповідальні рішення щодо проблем навколишнього середовища, оволодіння нормами екологічно грамотної поведінки; виховання глибокої поваги до власного здоров'я та вироблення навичок його збереження.

III. Вибір «платформи», на яких сконцентровані потенційні користувачі соціальних мереж.

Соціальні інформаційні платформи не є самостійним виховним осередком у формуванні екологічної культури молоді. Форми та методи ФЕKM формуються педагогічними колективами та окремими педагогами. Тому, соціальні мережі є лише допоміжним виховним інструментом у ФЕKM. Основне завдання психолого-педагогічних досліджень щодо ФЕKM з використанням виховного потенціалу СМ полягає у спрямуванні молоді до екологічно відповідного стилю життя в системі «людина-природа».

Література

1. Івашнюва С. В. Використання соціальних сервісів та соціальних мереж в освіті / С. В. Івашнюва // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 2. – С. 15-17.
2. Щелина Т. Т., Чудакова А. О. Использование возможностей социальных сетей в формировании установки на ведение здорового образа жизни / Т. Т. Щелина, А. О. Чудакова // Молодой ученый. — 2015. — №23.2. — С. 41-43.
3. Острів знань. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-148B3B2021C2C/list>>. – Концепція екологічної освіти України. – Мова укр.

УДК 316.61:364.652:331.56

БАРЧІ Б.В.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ БЕЗРОБІТНОГО

Безробіття, як наслідок формування нових соціально-економічних відносин, стало неминучим елементом нашого буття. Воно впливає на якість

життя, обмежує соціальні та професійні перспективи, а також обумовлює певну поведінку та психологічний стан людини. Як складний суспільний феномен, безробіття є показником недосконалості багатьох суспільних інститутів. Розгубленість, депресія, страх, непотрібність, втрата сенсу життя, зміна соціального статусу, звичного рівня життя і колишніх соціальних зв'язків, збільшення неорганізованого часу, нерозуміння значення власної активності у вирішенні кризової ситуації, матеріальні труднощі, – ось далеко неповний перелік змін психологічного стану людей, що втратили роботу.

Психологічна підтримка безробітних поряд із психологічною допомогою є важливою складовою системи роботи служби зайнятості, направленої на прискорення повернення незайнятих громадян на роботу та їх соціально-психологічну реабілітацію [1].

Активному включенню безробітних у процес пошуку роботи сприяє залучення їх до участі в профінформаційних семінарах, тренінгах з техніки пошуку роботи, надання профінформаційних консультацій, постановка разом з фахівцями центру зайнятості конкретних цілей, спільне відпрацювання оптимальної тактики пошуку роботи.

Висвітлення різних загальних сторін та різних поглядів на мотивацію знайшли відображення у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених (М. Дригус, Г. Костюк, Б. Ломов, С. Максименко, А. Маслоу, Г. Мюррей, К. Роджерс та інші). Зокрема, у дослідження психологічних аспектів працевлаштування особистості суттєвий внесок зробили І. Городецька, А. Дашкевич, Л. Ільченко, О. Киричук, О. Корчевна, К. Мілютіна, (Х Орлова, Н. Побірченко, Г. Хомич та ін. Учені презентували наукові виклади щодо сутності процесу формування мотивації до професійної діяльності, Я-концепції та стратегії поведінки безробітного, досліджували чинники його активності у ситуації пошуку роботи тощо [2].

Профконсультаційна робота з довготривалими безробітними передбачає цілеспрямований вплив на них з метою корекції їх емоційно-психологічного стану для полегшення процесу працевлаштування, підвищення активності і відповідальності за свою долю.

Реалізація цього впливу може здійснюватися на декількох рівнях: мотиваційному - актуалізація потреб у виборі чи зміні професії, працевлаштуванні, підвищення активності у саморозвитку; когнітивному - підвищення самооцінки, самопізнання, корекція уявлень про себе; емоційному - підвищення емоційно-психологічного стану, формування вмінь його саморегуляції; поведінковому - формування ефективних умінь та навичок поведінки на ринку праці відповідно своїх індивідуально-психологічних особливостей та можливостей [3].

Досвід практичної профконсультаційної роботи з безробітними, які тривалий час перебувають на обліку в службі зайнятості свідчить, що без вирішення особистісних проблем часто буває вирішити проблему їх працевлаштування дуже важко. Специфіка профконсультаційної роботи з цією категорією безробітних полягає в тому, що разом з допомогою їм у виборі чи

зміні професії, працевлаштуванні, вони потребують психологічної підтримки та психологічної допомоги.

Література

1. Марусинець М.М., Барчі Б.В. Стратегії поведінкових дій безробітних: статевий і віковий аспект дослідження / М.М. Марусинець, Б.В. Барчі // Український психологічний журнал: збірник наукових праць / головн. ред. І. В. Данилюк : КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2018. – № 3 (9). – С.107-121.
2. Рудюк О. Дослідження особливостей особистісної структури безробітних / О. Рудюк // Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Серія: Психологічні науки. – 2016. – № 1 (16). – С. 180–187
3. Jahoda M. Work, employment, and unemployment: values, theories, and approaches in social research / M. Jahoda // American Psychologist. – 1981. – Vol. 36, № 2. – P. 184-191.

УДК 159.94

ДУБЯГА Я.І.
Інститут підготовки кадрів
Державної служби зайнятості України.

РІВНІ САМОЕФЕКТИВНОСТІ ФАХІВЦІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження. В сучасних умовах фахівцям Державної служби зайнятості України доводиться не лише надавати соціальні послуги в дистанційному режимі, але й здійснювати психологічну підтримку безробітних осіб з негативними емоційними проявами (паніка, тривожність, агресія, зневір'я тощо). Спілкування з такими клієнтами вимагає від фахівця віри у власні сили, переконаності щодо професійної компетентності, впевненості у позитивне вирішення проблемної ситуації. У зв'язку з цим, є необхідність дослідження самоефективності фахівців Державної служби зайнятості України.

Мета дослідження: дослідити рівні самоефективності фахівців Державної служби зайнятості України.

Методика та організація дослідження. Для проведення дослідження нами була використана Методика «Шкала загальної самоефективності Р. Шварцера та М. Єрусалема». У дослідженні взяли участь 318 фахівців Державної служби зайнятості України (далі ДСЗУ), з них 299 жінок та 19 чоловіків, віком від 20 до 60 років. Дослідження проводилося протягом 2019 року.

Результати дослідження. Більшість фахівців (66,0%) мають середній рівень самоефективності, а також 15,4% фахівців - високий, що свідчить про їх віру в ефективність власних дій та рішень, впевненість у досягненні успіху при вирішенні проблемних ситуацій, прагнення до підвищення результативності власної діяльності. У 18,6% фахівців виявлено низький рівень самоефективності, що, на нашу думку, може свідчити про самокритичність до соціальної ролі «Я-фахівець ДСЗУ» в силу негативного досвіду взаємодії з клієнтом або песимізм, що підсилюється негативним навколишньою ситуацією тощо. На думку А. Бандури, самоефективність не стала явищем, вона може змінюватися в залежності від зміни зовнішніх умов (клімат в колективі,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>